

วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ

JOURNAL OF NURSING AND HEALTH CARE

ที่ปรึกษา

นายกสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สำนักงานสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เจ้าของ

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ

สำนักงานสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร. สมจิต แดนสีแก้ว คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บรรณาธิการผู้ช่วย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วาสนา รวยสูงเนิน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดลวิวัฒน์ แสนโสม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุฬารัตน์ ตั้งภักดี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤมล สิงห์ดัง

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

กองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรีย์ ธรรมิกบวร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วราทิพย์ แก่นการ
รองศาสตราจารย์ ดร. นพวรรณ เปี้ยเชื้อ
อาจารย์ ดร. กุสุมาลี โพธิ์ปัสสา
รองศาสตราจารย์ ดร. วรณชนก จันทชุม
รองศาสตราจารย์ ดร. วรณี เตียววิศเรศ
รองศาสตราจารย์ ดร. นงนุช บุญยัง
รองศาสตราจารย์ ดร. ภัทราภรณ์ พุ่งปันคำ
รองศาสตราจารย์ วิจิตรา เสนา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จารุวรรณ ก้าวหน้าไกล
อาจารย์ ดร. รัตน์ดาวรรณ คลังกลาง
รองศาสตราจารย์ ดร. ศิราณี อินทรหนองไผ่
รองศาสตราจารย์ ดร. จันทรี ทิรา เจริญชัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิสมัย วัฒนสิทธิ์
อาจารย์ ดร. ทิพรัตน์ อุตุเมืองเพี้ย

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น

ฝ่ายจัดการ

อาจารย์ ดร. นุสรา ประเสริฐศรี
อาจารย์นพนันท์ ชัยภูมิ
นางรานี แสงจันทร์นวล
อาจารย์ปราณี แสงคง
อาจารย์เบญจพร จิตติญาณวิโรจน์
นางสาวภาณุมาศ หาญสุริย์
นางชุตติกาญจน์ คำสวัสดิ์

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
โรงพยาบาลศรีนครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ
สำนักงานสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
<http://www.tci-thaijo.org/index.php/jnat-ned>
Email: jnatned@gmail.com โทร. 080-8952065

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางการพยาบาลและความรู้จากศาสตร์อื่นๆ ที่เป็นประโยชน์แก่วิชาชีพพยาบาล
2. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยทางการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ
3. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพพยาบาลในการเผยแพร่ความรู้จากประสบการณ์และการศึกษาค้นคว้านำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่
4. เพื่อเป็นสื่อกลางการติดต่อสัมพันธ์ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของพยาบาลทั้งในประเทศไทย และสากล

ข้อเขียนหรือบทความใดๆ ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพฉบับนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะตัวของผู้เขียนกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยและไม่มีข้อผูกพันประการใดๆ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รศ.ดร. มาริสา ไกรฤกษ์	14. ดร. ปฐยาวัชร ปรากฏผล
2. ผศ.ดร. สมลักษณ์ เทพสุริยานนท์	15. รศ.ดร. วลัยพร นันทสุภาวัฒน์
3. รศ.ดร. บัวหลวง สำแดงฤทธิ์	16. ดร. นฤมล อเนกวิทย์
4. ผศ.ดร. ยุณี พงศ์จตุรวิทย์	17. ผศ.ดร. อาริยา สอนบุญ
5. ผศ.ดร. นรลักษณ์ เอื้อกิจ	18. ผศ.ดร. วิลาวัณย์ ชมนิรัตน์
6. ผศ.ดร. อภิญญา วงศ์พิริยโยธา	19. ผศ.ดร. นิภาวรรณ สามารถกิจ
7. ผศ.ดร. วารินทร์ บินโฮเซิน	20. ผศ.ดร. จิตาภา ผูกพัน
8. รศ.ดร. นุจรี ไชยมงคล	21. ดร. บุญสืบ โสโสม
9. ผศ.ดร. จิตกานันท์ ศรีจักรโคตร	22. ผศ.ดร. รัชนี นามจินตรา
10. ผศ.ดร. บุญพิชชา จิตต์ภักดี	23. ผศ.ดร. วารีย์ กังใจ
11. ผศ.ดร. อินทิรา ปากันทะ	24. ดร. ชุติมา มาลัย
12. ผศ.ดร. น้ำอ้อย ภัคดิวงศ์	25. รศ.ดร. พรณพีไล ศรีอาภรณ์
13. ผศ.ดร. ทิพนามาส ชินวงศ์	

สารบัญ

บทบรรณาธิการ

5

บทความวิชาการ

- ❖ การประยุกต์ใช้แนวคิดสมรรถนะเชิงวิชาชีพที่สามารถปฏิบัติได้โดยไม่ต้อง
กำกับดูแลในการพัฒนาสมรรถนะด้านทักษะของพยาบาลวิชาชีพ 6
สร้อย อนุสรณ์วีรกุล รวีวรรณ เผ่ากัณหา
วรรณช ไชยวาน สุภาพักตร์ ชาญกล้า
ชนิดาภา ขอสุข
- ❖ พยาบาลควบคุมการติดเชื้อกับบทบาทการจัดการควบคุมการระบาดของ
โรคโควิด 19 ในหน่วยบริการสุขภาพ 14
สาคร อินทไธโล ทศนีย์ สีหามุญนา
ณัฐพร สายแสงจันทร์
- ❖ การพยาบาลผู้ป่วยไข้เลือดออกเด็กที่มีภาวะช็อก: กรณีศึกษา 22
ปานจิต โพธิ์ทอง วราภรณ์ สมวงษ์
กองแก้ว ย้วนบุญหลิม
เอกมณี พัฒนพิพิธไพศาล
- ❖ ภาวะน้ำหนักเกินและอ้วนในสตรีตั้งครรภ์: บทบาทที่ทำหายของ
พยาบาลผดุงครรภ์ 29
อรรพรรณ พินิจเลิศสกุล ศุภาวดี วายุเหือด

รายงานวิจัย

- ❖ ผลของโปรแกรมสุขศึกษาโดยประยุกต์ใช้แรงจูงใจเพื่อป้องกันโรค
และแรงสนับสนุนทางสังคมต่อพฤติกรรมการป้องกันภาวะแทรกซ้อน
จากโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในผู้สูงอายุที่เป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ในเขตพื้นที่
อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ 39
จุฑามาส ชุมทอง วิทยา จันตุ
- ❖ ความต้องการด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยวัยรุนแรงระยะวิกฤต 49
วัชร พิมสา ชลิดา ธนัฐวีรกุล
- ❖ คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรทางการพยาบาล ในโรงพยาบาล
เวชศาสตร์เขตร้อน คณะเวชศาสตร์เขตร้อน มหาวิทยาลัยมหิดล 59
กองแก้ว ย้วนบุญหลิม กิตติกร คล่องดี
พิทยา พิรุณอมรพันธุ์ ปานจิต โพธิ์ทอง
ปิยธิดา รุ่งมัจฉา
- ❖ ผลของโปรแกรมสร้างเสริมศักยภาพบทบาทมารดาโดยยึดครอบครัวเป็น
ศูนย์กลางต่อการรับรู้การสนับสนุนของครอบครัว และความสำเร็จในการ
ดำรงบทบาทมารดาของมารดาวัยรุ่นครรภ์แรก 68
พชรพรรณ คำบาง นพวรรณ เปี้ยเชื้อ
- ❖ ปัจจัยสัมพันธ์กับการเกิดภาวะถอนพิษสุราในผู้ป่วยกระดุกหักที่ดื่มสุรา
แบบเสี่ยงโรงพยาบาลอุดรธานี 78
แววตา อินชุม พรรณวรดา สุวัน
นันทาวดี ศิริจันทร์รา ณัฐวรรณ ชัยมีเขียว
รุ่งระวี ถนอมทรัพย์ สุทิน ชนบุญ
- ❖ การศึกษาปัจจัยเสี่ยงที่มีความสัมพันธ์กับการเกิดโรคหลอดเลือดสมอง
ของผู้ป่วยความดันโลหิตสูงที่รับบริการที่โรงพยาบาลชัยภูมิ 88
พรภักตรา แสนเหล่า สายนาท พลไชโย
เบญจา สนิทสิงห์ ทศพร ปั่นแก้ว
ดรุณี ภาระพันธ์
- ❖ การพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกันภาวะความดัน
ในกะโหลกศีรษะสูง ในผู้ป่วยที่มีการระบายน้ำไขสันหลังจากโพรงสมอง
โรงพยาบาลร้อยเอ็ด 98
เพ็ญศรี ปักกังว้างยั้ง สุรชาติ สิทธิปรกรณ์

สารบัญ

❖ พฤติกรรมการดูแลตนเองของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เพื่อป้องกันโรคและภาวะแทรกซ้อนของความดันโลหิตสูง	จิราวิช วัฒนไชย ศรีเมือง พลังฤทธิ์ นติมา ตีเยาว์ วิษณุ อนิลบล เพชรรัตน์ บุญนาค จารณี มากภิรมย์	108
❖ ระบบการดูแลสุขภาพของผู้ป่วยโรคหืด คลินิกโรคหืด โรงพยาบาลห้วยเม็ก อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์	ณัฐกร พิชัยเชิด เพชรใสว ล้อมตระกูล	118
❖ การพัฒนารูปแบบการพยาบาลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองขาดเลือดเฉียบพลันที่ได้รับยาละลายลิ่มเลือด (rt-PA) แผนกผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลขอนแก่น	ไพรวลัย พรหมที ณิชากัตกร พุฒิกามิน กรณีย์พิชญ์ โคตรประทุม วันดี แก้วเฮียง สุภาพรณ์ ดัชนีสุระ สมพร หงส์เวียง	128
❖ อื่น ๆ		
❖ คำแนะนำสำหรับผู้เขียน		
❖ ใบแจ้งความลงโฆษณา		
❖ อัตราค่าโฆษณา		
❖ ใบสมัครสมาชิกวารสาร		
❖ โฆษณา		

Unบรรณาธิการ

สวัสดีค่ะ พบกันครั้งแรกของฉบับที่ 1 ของปี พ.ศ. 2564 นะคะ ซึ่งสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้เปลี่ยนชื่อวารสารเป็น “วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ (Journal of Nursing and Health Care)” จากเดิมชื่อ “วารสารสมาคมพยาบาลฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Journal of Nurses’ Association of Thailand North-Eastern Division)” ซึ่งเป็นวารสารทางการพยาบาล ราย 3 เดือน นำเผยแพร่แก่สมาชิกพยาบาลต่อเนื่องมาเป็นเวลา 38 ปีนี้ จากปี พ.ศ. 2526 จนถึงปัจจุบัน

วารสารฉบับนี้มีผลงานดีเยี่ยมมาฝากพี่น้องพยาบาลให้ร่วมภูมิใจในความเก่งของพยาบาลจากทั่วประเทศไทย ที่ได้พัฒนาองค์ความรู้ทางการพยาบาลเพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติทางการพยาบาล ระบบบริการพยาบาล ผลลัพธ์ทางการพยาบาล รวมถึงพัฒนาการศึกษาพยาบาล บทความวิชาการที่นำมาเผยแพร่ในฉบับนี้จำนวน 4 เรื่อง และรายงานวิจัย 10 เรื่อง ประกอบด้วยสาระสำคัญด้านการพัฒนาระบบบริการพยาบาล การระบาดของโรคโควิด 19 ผู้สูงอายุ วัยรุ่น ผู้ป่วยระยะวิกฤติ โรคหลอดเลือดสมอง ความดันโลหิตสูง โรคเรื้อรัง โรคหืด การพยาบาลผดุงครรภ์ การตั้งครรภ์ การสร้างเสริมสุขภาพ คุณภาพและมาตรฐานการพยาบาล ตลอดจนการพัฒนาการศึกษาพยาบาล จึงถือเป็นยุคแห่งการพัฒนาที่ท้าทายการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของพยาบาลไทยอย่างกล้าหาญและมุ่งมั่น ซึ่งทั้ง 14 เรื่อง ล้วนมีความน่าสนใจสามารถนำไปใช้ต่อยอดการพัฒนาบริการพยาบาลต่อไปได้

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความภูมิใจในความสามารถของพี่น้องพยาบาลที่มุ่งมั่นในการพัฒนาสุขภาพประชาชน เป็นแรงจูงใจในการพัฒนาวิชาชีพ และพัฒนาสังคม จึงขอเรียนเชิญพี่น้องพยาบาลทุกท่านร่วมเป็นเจ้าของวารสารโดยการสมัครเป็นสมาชิก ร่วมส่งบทความมาเผยแพร่ ติดตามอ่านวารสาร ช่วยกันอ้างอิงวารสารของเรามากขึ้น และนำองค์ความรู้ไปพัฒนาต่อเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของวิชาชีพต่อไป

ขอขอบคุณกองบรรณาธิการทุกท่านที่ทำงานอย่างเข้มแข็ง ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ช่วยให้ข้อเสนอแนะในการปรับแก้ต้นฉบับจนเกิดความสมบูรณ์ และขอบคุณคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่อนุเคราะห์ให้สถานที่ตั้งสำนักงานสมาคมพยาบาลฯ ในการดำเนินงานวารสาร

รศ.ดร. สมจิต แด่นสีแก้ว

บรรณาธิการ

